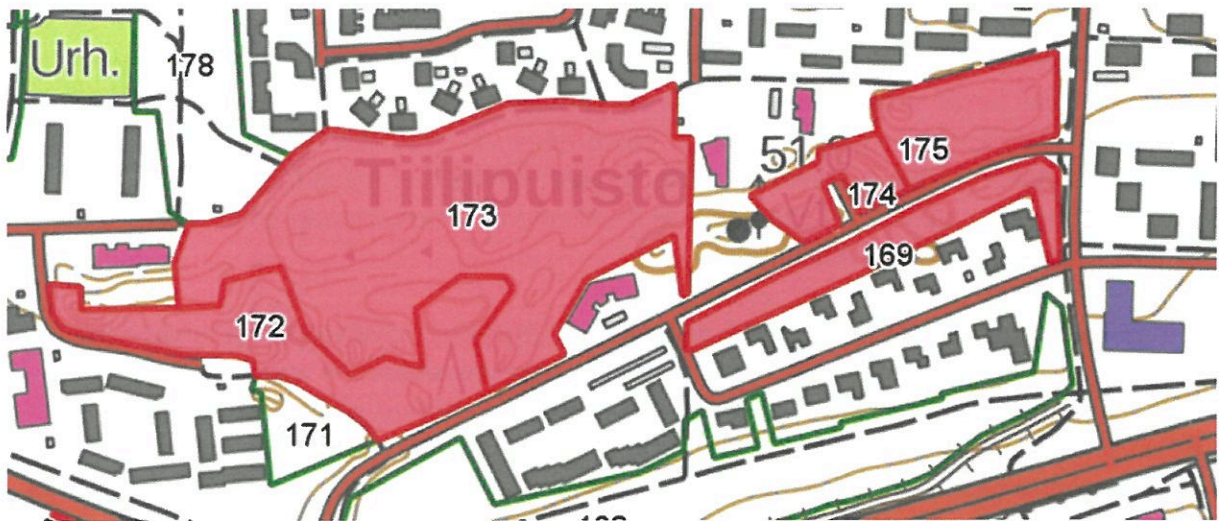

Hollolan ympäristöyhdistys ry.

Hollolan kunnanhallitukselle

Aloite Tiilipuiston metsän kehittämiseksi opetus- ja virkistyskohteeksi

Salpakankaan vesitornin luona Tiilipuistossa on Hollolan kunnan omistama lähes 9 hehtaarin kokoinen suhteellisen yhtenäinen metsäalue. Tällä alueella on nykyisellään paikallisille asukkaille ja lapsille erityistä merkitystä aivan päiväkotien ja asutuksen viereisenä ulkoilu- ja lähivirkistysalueena. Lisäksi se on muodostunut luonnon monimuotoisuudelle arvokkaaksi kohteeksi. Nämä yhteenlaskettuna se on liian arvokas menetettäväksi harkitsemattomin, metsätaloudellisiin näkökulmiin keskittyvin raskain hakkuutoimenpitein, joita puistometsäsuunnitelmassa kohteelle esitetään.

Tässä aloitteessa esitetään suunnitelluista hakkuista pidättäytymistä toistaiseksi yllä olevan kartan kuviolla 172, 173, 174 ja 175, jotta tarkemmat kehittämissuunnitelmat voidaan laatia. Edelleen esitetään virkistys- ja luonto-opetuskäyttöön hyvin soveltuvalle alueelle rakennettavaksi merkittävä luonnon monimuotoisuudesta kertovaa luontopolkua opasteineen sekä taukopaikoiksi pöytä- ja penkkirakenteita. Metsässä on jo nykyisellään kuluneita avoimia kohtia sekä ainakin yksi kulunut suppa. Näihin voidaan rakentaa metsäopetusympäristöjä, ikään kuin luokkahuoneita tai pieniä luentotiloja. Luontopolulla ja opetusympäristöissä lähistön päiväkotien ja koulujen lapset, sekä toki lähiseudun aikuisetkin, voidaan tutustuttaa luonnon monimuotoisuuteen ja kartuttaa sen kautta ympäristötietoisuutta. Pienimuotoisia tapaamisia tai kokouksiakin voisi myös järjestää näissä puitteissa.

Puistometsäsuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet vaarantavat, pienilmaston muutosten myötä varmasti osin myös hävittävät luontoarvot, joita tällaisessa monimuotoisessa vanhassa metsässä esiintyy. Hakkuut hävittävät metsän osittain sulkeutuneen, hiljaisen ja miellyttävän ilmapiirin. Suunnitelma esittää yhteensä 335 puukuutiometrin vähentämistä, joka tarkoittaa kappaleissa suunnilleen saman verran suuria puita. Hakkuusuunnitelmassa ei oteta huomioon alueen todellisia luontoarvoja, joita ilmentää esimerkiksi runsas vanhan metsän indikaattorilajiston esiintyminen kohteella hyvän metsän rakenteen ja syntyneen

lahopuujatkumon vuoksi. Alue on varattu biologian opetuskohteeksi jo 1990-luvulla. Lisäksi pääosa alueesta on todettu luonnolle arvokkaaksi jo vuonna 2011 suoritetuissa Hollolan kunnan metsien METSO-kartoituksissa. Nyt vuonna 2023 alueen on todettu parantuneen entisestään, monin paikoin selvästikin. Luonnon monimuotoisuudelle tärkeän lahopuuston määrä on lisääntynyt, lahopuujatkumo on parantunut sekä puuston erirakenteisuus on kehittynyt myönteiseen suuntaan. Vuonna 2023 havaittiin laajalti vanhaa metsää ilmentävää indikaattorilajistoa myös aivan alueen reunamilta erityisesti kuvioilta 173 ja 172, mutta myös 174. Vanhan metsämaiseman säilyttämisen ja vaativan lajiston elinympäristöjen säilymisen vuoksi reunoja ei tule tarpeettomasti hakata, jolloin pienilmastoon vaikuttava reunavaikutus työntyisi syvemmälle arvokkaalle alueelle pienentäen sen laajuutta. Huomionarvoista lajistoa käynniltä vuonna 2023: töyhtötiainen, männynkääpä (runsaana), oravuotikka, ruostekääpä (runsaana), riukukääpä (runsaana), levykääpä. Voidaan pitää varmana että arvokasta lajistoa löytyisi selvästi enemmänkin tarkemmissa tutkimuksissa. Jos nyt, kuten suunnitelma on, poistetaan kaikki ns. heikkokuntoiset puut, joista tulisi seuraavia lahopuita, tahallaan katkaistaan syntynyt lahopuujatkumo, jolloin alueen monimuotoisuuden tulevaisuus heikentyy merkittävästi. Lajisto edellyttää uutta lahopuuta jatkossakin, muutoin se katoaa. Samoin arvokas lajisto on erityisen herkkää pienilmaston ja/tai valoisuuden muutoksille, jonka vuoksi esimerkiksi ennakkoraivaus ja harventaminen ovat niille tuhoisia toimenpiteitä. Yksi osoitus alueen tärkeydestä kuntalaisille on sieltä ilmoitettu runsas määrä havaintoja Suomen Lajitietokeskuksen ylläpitämään laji.fi -palveluun, jonne vapaaehtoiset harrastajat voivat luontohavainnoistaan ilmoittaa.

Hollolan kunnassa on toteutettu kysely metsien merkityksestä hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen touko-kesäkuussa 2019. Kyselyyn saatiin yhteensä 179 vastausta. 74% vastanneista koki, että stressi vähenee ja mieli virkistyy metsässä liikkeessä. Hollolan kunnan liikuntapaikkasuunnitelman (vuosille 2022-2025) tausta-aineistossa vastaajat ovat nostaneet tärkeimmäksi kriteeriksi kohteiden sijainnin lähellä omaa kotia. Ulkoilureitistöt ovat olleet vastaajien parissa hyvin suosittuja. Ajan puute nostetaan suurimmaksi haasteeksi vastaajien keskuudessa, jolloin kustannuksiltaan edulliset ja pienen kynnyksen lähiulkoilureitit nousevat keskeiseen rooliin.

Lähimetsien positiiviset terveysvaikutukset ovat nousseet aivan viime aikoina huomattavan suureksi keskustelunaiheeksi ja niiden parissa tehdään tällä hetkellä hyvin runsaasti uutta tutkimustyötä. On näyttöä vaikutuksista sekä fyysiseen että henkiseen terveyteen. Epätasaisessa maastossa liikkuminen ylläpitää tuki- ja liikuntaelimistön terveyttä ja monimuotoisen luonnon mikrobisto vähentää immuunisairauksia ja verenpainetta. Tutkitusti stressi lievenee jo lyhyehkönkin metsässä oleskelun aikana ja käyntien kestoja voitaisi edelleen pidentää ehdotetuin rakentein säilyttäen metsän viihtyisä ilmapiiri. Edelleen tutkitusti luonnontilaltaan laadukkaat lähimetsät ovat terveysvaikutusten suhteen ensiarvoisen tärkeitä, koska niissä käydään lyhyen matkan vuoksi usein, jopa päivittäin, ja tällöin vaikutus on tehokkainta. Tällä hetkellä ei ole perusteltua hävittää yhtään arvokasta lähiluontokohdetta. Voidaan perustellusti olettaa, että tälläkin metsäalueella on lähiseudun asukkaiden terveyteen positiivinen vaikutus. Taajamissa asutuksen tiivistäminen lähimetsien kustannuksella ei ole asukkaiden parissa toivottu kehityssuunta, ei myöskään luonnostaan ylpeässä Hollolassa.

Luonnonsuojelulain 8 §:ssä todetaan että kunnan “on edistettävä toiminnassaan ympäristökasvatusta sekä kansalaisten, yksityisten ja julkisten toimijoiden ympäristötietoisuutta luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi”. Tämänkaltaiset, taajamassa olevat helposti lähestyttävät alueet ovat siinä tarkoituksessa oivallisia. Lisäksi laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta toteaa 3 §:ssa “Kunnan tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö.”

Tiilipuiston lähimetsän kaltaisia arvokkaita kohteita ei voi saada rahalla takaisin. Hakkuusta saatava tulo on mitätön suhteessa sen aiheuttamaan menetykseen.

Hollolassa 17.11.2023

Hollolan ympäristöyhdistys ry.

